

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تعلیم و تَعَلُّم عبادت است. امام خمینی (ره)

مطالعات اجتماعی

پنجم دبستان

نیازهای ویژه

(ذهنی)

۱۳۹۷-۹۸

مطالعات اجتماعی

پنجم ابتدایی

مؤلفین:

مهری کریمیان - وجیهه منظمی - اعظم شایان
زهرا حقیقت دوست - منصوره آقا مهدی صراف

تصویرسازی: آزاده عمادی - کلثوم عمادی

ویراستاری: مانی عظیم زاده

صفحه آرایی: خدیجه محمدی

حروفچینی: فاطمه ناصری

مدیر هنری: پدرام حکیم زاده

چاپخانه: شرکت افست «سهامی عام» (www.Offset.ir)

شابک ۷-۰۷۷۱-۰۵-۹۶۴ ISBN 964-05-0771-7

بسم الله الرحمن الرحيم
(... و من احيها فكانها احيا الناس جميعاً...)

بی سبب نیست که کار معلمان کودکان استثنایی را به «شغل انبیاء و مصلحان بزرگ عالم» تشبیه کرده‌اند، چرا که ماهیت تلاش عاشقانه‌ی آنان جهاد در مسیر احیاء انسان‌هاست. موفقیت در این جهاد خداجویانه مرهون تدوین برنامه‌ی درسی متناسب با توانمندی‌ها و نیازهای دانش‌آموزان استثنایی است به نحوی که نارسایی برنامه‌های درسی و شرایط آموزش و پرورش عمومی برای دربرگرفتن این گروه از دانش‌آموزان، حذف آنان از جریان تعلیم و تربیت عمومی را موجب نشود. اینک خدا را شاکرم که پس از مدت‌ها، تلاش ایثارگرانه‌ی معلمین و کارشناسان این سازمان بار دیگر به بار نشست و بخش دیگری از مجموعه‌ی برنامه‌های درسی ضروری برای پرورش استعدادهای دانش‌آموزان عزیزی که در یادگیری و نیازها شرایط متفاوتی دارند برای بهره‌گیری آنان به چاپ رسید.

در این راستا محتوای کتب درسی کودکان استثنایی در مدارس ویژه به منظور تمهید زمینه‌های فراگیری مطالب و مهارت‌هایی که دانش‌آموزان را برای زندگی در جامعه‌ی امروز آماده می‌سازد طراحی شده است. امیدوارم تکمیل این حلقه‌های نهایی زنجیره آموزش و پرورش عمومی و حرفه‌ای، با فراهم آوردن کفایت‌های فردی و اجتماعی لازم، آرزوهای عموم معلمان و والدین این کودکان و نوجوانان را جامه واقعیت پوشد.

بر خود فرض می‌دانم از تمامی دست‌اندرکاران تدوین این مجموعه در سازمان و نیز مقام محترم عالی وزارت، مسئولین و دست‌اندرکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی به‌ویژه، اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتب درسی که با حمایت‌های خود در برآورده شدن این نیازها و آرزوی معلمان و دانش‌آموزان استثنایی نقش بزرگی را ایفا کردند، صمیمانه سپاسگزاری نمایم.
از آن‌جا که هیچ اثر انسان ساخته‌ای بدون ضعف و کاستی نخواهد بود، مشتاقانه چشم به راه نظریات و پیشنهادهای صاحبان اندیشه و تجربه در جهت ارتقاء کیفیت این برنامه‌ها خواهیم بود.

و ما توفیقنا الاً بالآ... العزیز الحکیم

معاون وزیر و رییس سازمان آموزش و پرورش استثنایی

فهرست

صفحه	عنوان
۲	روستای احمدآباد
۶	نقشه‌ی ایران (۱)
۹	نقشه‌ی ایران (۲)
۱۲	دختری از مازندران (۱)
۱۶	دختری از مازندران (۲)
۲۰	گردش در جنگل
۲۳	اصفهان
۲۸	استان خوزستان (۱)
۳۲	استان خوزستان (۲)
۳۵	بندر عباس
۴۰	خانواده‌ی پر جمعیت
۴۳	راه‌ها و وسایل نقلیه
۴۷	تهران
۵۱	روز جمهوری اسلامی
۵۴	بهشت زهرا
۵۷	کوه‌های البرز
۶۰	امیر کبیر
۶۳	رئیس جمهور
۶۶	همسایه‌های ایران
۷۱	کشور عراق
۷۵	کره‌ی زمین
۷۸	تصمیمی برای آینده